

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

Az Uj Cimbora plakátversenyéről.

Kedves Cimborák!
Látjátok, ameg betegem
is csak az UJ CIMBORA
vigasztal.
Osöpi.

Beküldte: Kovács István VIII. o. t. Unitárius főgimnázium, Cluj.

VI. ÉVFOLYAM
7. SZ.

1938. MÁRCIUS
1.

Nagybácsi, nagynéni névnapjára.

Aranysugár száll a mennyből,
Angyalkéz ereszi fentről.
Száll a sugár földi házba,
Bácsikámnak (nénikémnek) hajlékába.
Azt fényével ékesítve,
Mindent égi áldás hint be.
Szívem az öröm áthatja:
Ma van bácsi (néni) nevenapja...
És a fényben és örömben
Ajkamról a fohász röppen:
„Tartsd meg Isten, bácsikámat,
Én Teremtőm, védjed, áldjad!“
„Tartsd meg Isten, nénikémet,
Adj neki sok boldog évet!“

Hogy írjuk?

Megkezdjük gyűjteni a „b“ betűvel kezdődő szavakat. Ha ti tudtok még „a“, „á“ betűs szavakat, amelyek kimaradtak, írjátok meg. Lássuk, ki hányat küld be.

Bacillus, bagoly, bágyad, bágyadok, bágyadsz, bágyadt, bágyadtság, bakkanás, baktérium, baleset, balett, balettecipő, balettáncosnő, balkéz, ballépés, balláb, balpart, ballada, ballon, balzsam, bandzsa, bandzsal, bandzsit, (azt jelenti, hogy kancsin néz).

TOBORZÓ.

Vannak kis cimboráink között olyan buzgó, drága kis lelkek, akik még a betegségük alatt is mind az Uj Cimborára gondolnak, hogy annak, hogy lehetnének hasznára és segítségére. Mint a kis Szabadi Babuka is Bucurestiben. Milyen beteg volt ez a drága kis cimboránk s épp ezekben a sulyos napokban toborzott legjobban. De a többiek is kitesznek magukért. Ime az eredmény:

Szabadi Babuka Bucuresti toborozta: Dr. Horváth Lászlót, Berzeviczy Csimbikét és Veruskát és Kárpáthy Erzsikét Bucuresti, Józsa Janesika Odorheiu, Binder Emilt Odorheiu, Rác Magda Cujl, Balogh Margitot Cluj, Turdean Kláríka Nasch Sanyikát Cluj.

Doktor bácsi póstája

Dr. Kiss Lajos.

A heveny fertőző megbetegedések másik nagy csoportjának okozói azonban ismeretlenek. Nem láthatók nagyítóval. A megismerés határán túl vannak (ezért nevezi őket „ultravizibilisek“-nek). Hogy ezeket a nyavalyákat tényleg nem olyan csírák okozzák, amelyek nagyítóval láthatók, abból is következtethető, hogy az ilyen betegségben szenvedő ember váladéka akkor is fertőz, ha az agyagszűrőn már átment. Tehát az általunk ismert csíráknál kisebb, ártalmas élőlények vannak benne.

Nagyon érdekes dolog, hogy az egyes heveny fertőző megbetegedések, mi módon terjednek a beteg emberről az egészségesre. Ezt külön meg kell tanulni. A kanyaró nagyon ragályos betegség, különösen a kezdeti szakban. Elég, ha a kis beteg szobájának ablaka nyitva van s ez alatt kint az utcán elmegy a társa: akkor már ő is megkapta a betegséget. A bányahimlő ugyanígy terjed. A számarhurut már nem olyan gonosz, de, ha a beteg által kiköhögött levegőt beszívja az egészséges gyerek, ő is számarhurutos lesz. Influenza terjesztéséhez is elég a beteg által kilehelt levegőt beszívni. Ezért veszélyes influenza-járvány idején vonaton utazni, színházba, vagy más népes összejövetelre menni. Az eddig említett betegségek azonban csak azokra voltak veszélyesek, akik személyesen jutottak a beteggel érintkezésbe. A vörhenyt azonban egy közbejövő harmadik is átveheti, anélkül, hogy maga megbetegedne. Különösen a hámlási szakban, a betegség végén. Sokszor vitte már át a betegséget a mama saját kis fiára, amikor egy vörhenyes gyerekkel jutott közelségbe. A hágmáznak és vérhasnak csak a váladéka fertőz.

Kertészkedjünk kis cimborák.

Petunia. Ez is igen apró magvu virág. Vetési ideje január—február—márc. eleje. Mint a kékbojtot, úgy vetjük a petuniát is, Városi gyermekek cserepekbe, ládába is vethetik, kis gondozásért is igen hálás. Virágai illatosak, a grammafon tölcseréhez hasonló tarka, lila, piros vagy fehér színűek. Érdekes, hogy a lengyelek menynyire szeretik a petuniát. Különösen a hófehér színűt. Varsóban pl. ugyszólván nincs ház, földszintes, vagy akár emeletes, amelynek az ablakából ne viritana a piros muskátli és a fehér petunia. Ez a két szín: a piros és a fehér különben a nemzeti színe a lengyeleknek.

A mi kutyáink.

Irlta: **Gál Lajosné.**

Urszu, Páncél és Csalán,
Derék kutya mind ahány.
Ők őrzik éjjel a házat,
Rabló ide nem találhat,
Mert, ha lábát ide tenné,
Ez a három eb — megenné.
Legerősebb köztük Urszú,
Szőre szürke, síma, hosszú.
Csalán pedig göndör, tarka,
Van neki szép lombos farka.
Szépségversenyt, ha rendezünk,
Páncélért nem kezeskedünk.
Nem nyerné meg a nagy díjat,
De félelmes, mikor ugat.
A bátorság fő erénye,
Ha nem is szép a sörénye.
Soha nem megy csavarogni,
Urszuról ezt nem mondhatni!
Vadászni jár nyúlra éjjel,
Nem törődik a veszéllyel.
Sőt, mi több! Elcsalta Páncélt,
Aki nyúlpecsenyét remélt.

De megjárta az ebadta,
Szinte irháját ott hagyta.
Golyót küldtek lábszárába,
Láttuk, hogy a lába sánta!
Szőre telve sok bogánccsal,
Még tán a szeme is kancsal...
Szégyenkezve kullog hátra,
Csalán is csak morog rája.
A rossz szóra, mért hallgatott?
Nyúlra minek vadásztatott?
Míg csak a házat őrizte,
Nem csorgott el annyi vére.
Üljetek hát szépen itthon,
Ne csavarogjatok titkon.
Ha zsvány jön sötét éjjel,
Tépjétek őt szerte-széjjel!
Igy nem lesz több panasz rátok,
Csak szeretünk, meglássátok.
Urszú, Páncél megértette,
Itthon ülnek minden este.
Úgy őrzik ők a nagy házat,
Akáresak egy huszárszázad!

Mese a hóvirágról.

Irlta: **P. Tamás Kató.**

A nagy virágbirodalomban gyűlést tartottak a virágok. A virágkirálynő aranyos, csillogó trónusán ült és onnan figyelte alattvalóit, a virágokat. Gyönyörű, halk zene hallatszott és a virágok a zene ütemére hajlottak, hajladoztak. A királynő elégedetten szemlélte a pompás mulatságot, azután így szólt: „Figyeljetek rám kedveseim! Elég volt a táncból, a vigságból, itt az ideje, hogy komoly dologgal foglalkozzunk. Tudjátok-e, hogy a hó már olvadni kezd és ma hozta a hírt a mi kedves barátunk, Szellő úrfi, hogy a szépséges Tavasz erősen készülődik, mert Tél-apó nemsokára tovább áll? Ezért hivataltalak össze most benneteket, hogy megbeszéljük, melyiketek vállalja azt, hogy hírt visz az embereknek arról, hogy nemsokára beköszönt hozzájuk a Tavasz. Nos, feleljetek!” — mondta kedvesen.

A virágok esodálkozva hallgatták királynőjük szavát, összehajoltak, sugtakbugtak, míg végre megszólalt a büszke rózsza: „Igazad van óh királynőm, valamelyikünknek mennie kell, de ugy-e, tőlem nem kívánod, hogy én legyek a hírnök?! Szép piros szirmaim könnyen elfagynának a szeles, hideg időjárásban!”

A lilom azt mondta: „Nem, én sem mehetek, nekem sok dolgom van később. Gondold csak el felséges királynőnk, ha én most elmegyek, akkor mi lesz később a sok kis bogárral, a tarka lepkével, méhecskével, akik a tavaszi eső elől, selymes, puha kelyhembekben találnak menedéket?”

A rezeda is talált kifogást: „Igaz, én nem vagyok szép, mint a rózsza, hasznomat sem látják a bogárkák, lepkék és méhecskék, de nekem is megvan a magam dolga. Nyáron, mikor leszáll az este, a

nagy melegtől eltikkadt embereket fel-
üdítem kellemes illattal, mikor kijön-
nek levegőzni a virágos kertbe. Küldjél
mást helyettem!”

A többi virág is hasonlóan beszélt,
de voltak olyanok is, akik egyáltalán nem
szóltak egy szót sem, mintha a királynő
beszédét szóra sem méltatták volna.

Nagyon elszomorodott a virágok ki-
rálynője. Fájt a szíve is, hogy a szépsé-
ges Tavasztündérnek, úgy kell bevonul-
nia, hogy alattvalói közül senki ne tudas-
sa a Tavasz érkezését. Lehajtotta a fejét

és gondolatokba merülve töprengett. De
egyszer csak megszólalt egy csilingelő
vékony hangocska: „Felséges királynőm,
ha megengeded, én elmegyek!” A többi
virág hangosan kacagni kezdett: „a hóvi-
rág! a hóvirág! Nohát ilyen bohó ötlete
nem is lehet másnak!” A rózsza még gú-
nyolódott is vele: „Hogyan is jut ilyesmi
az eszedbe, hiszen apró szegényes fehér
ruháeskád nem látszana ki az olvadó hó
közül, aztán még szép sem vagy!”

A rezeda tovább folytatta: „Micsoda
gondolat, még illatod sincs, amivel ma-
gadra vonnád a figyelmet, észre sem fog-
nak venni!” A többi virág csúfolódóan
bólogatott és gúnyosan mosolygott, de a
királynő rájuk szólt: „Nincs igazatok, ké-
nyelmes lusta népség! Ha nincs is olyan
bársonyos piros szirma, mint a rózsának,
a kelyhe kicsiny, nem oltalmazza meg a

kis vándorokat, illata nem csábítja ma-
gához az embereket s mégis van egy nagy
kincse, az a mosolygó kedvesség, amely
szirmaiból árad — s ki tudja — nem-e
teszi magát hasznossá? Menj, menj, kis
virágom!”

A virágok megszégyenülten hallgat-
ták a beszédet és a kis hóvirág elindult a
nagy világba, hogy meg vigye az öröm-
hírt: közeledik a Tavasz!

*

Kint már olvadozni kezdett a hó, de
a szél még hidegen fúj. Az emberek fá-
zósan, sietve jártak az utcákon s akinek
nem volt kint dolga, a jó meleg kályha
mellett üldögélt a barátságos meleg szo-
bában. Csak a város végén egy szegényes
kis házban volt hideg, a kályhába nem
égett a tűz és a szél befújta a törött ablak-
üvegen. A kopott ágyban lázas, nagybeteg
asszony fekiüdt. A sarokban egy kedves,
de szomorú kislány sirdogált és törte ki-
esi fejét, hogyan segíthetne szegény anyu-
káján? Végre egy jó gondolata támadt.
Megesókolta alvó édesanyját és felvette
kopott, elnyütt kendőjét, azután nekiin-
dult az erdőnek. Azt remélte, hogy ott a
közeli erdőben talál majd rőzsét, legalább
nem fog fázni beteg édesanyja. Az erdő-
ben sok-sok száraz ág hevert a földön,
csak utána kellett nyujtania a kezét.
Amint szorgalmasan szedegette, elkiál-
totta magát: „nini hóvirág!” Egy egész
kötényrevalót gyűjtött össze belőle s há-
tán a rőzsével megindult hazafelé.

Vigan pattogott a tűz a kályhában,
kellemes meleg támadt és az apró csok-
rokbakötött hóvirágokért fényes lejecké-
ket kapott a kislány a piacon.

Volt már orvosság, élelemre való is.
és sok-sok vázában, a nénik és bácsik la-
kásában kedvesen mosolygott a kicsi hó-
virág.

Talalós kérdés.

Miért tarka a szarka?

(Mert a farka farka.)

Józsi diák kalandjai.

Ifjusági regény. * Irta: Nagy Kálmán.

(6)

A szíve hangosan kalapált... Ijedten körülnézett. Körülötte már mások ültek: munkások, polgárok, asszonyok, férfiak és mind aludtak. Józsi az álom befolyása alatt ijedten kapott a melléhez, de szerencsére, meg volt még a pénzes zacsója. A táskája is fent volt a poleon, erre megnyugodott és ismét elaludt.

Mire felébredt, már magasan járt a nap és a vonat nagy hegyek közt haladt. Jobbra és balra hatalmas sziklák, erdős hegyoldalak meredeztek és a vonattal párhuzamosan sebes, keskenymédrű felvő rohant esőbeve a sziklákon, szirtéken, rohanva, tajtékot túrva, apró vízeséseket alkotva.

Nagyobb állomáson állott meg a vonat... „Sinaia” olvasta Józsi kíváncsian. Itt lakik a király, jutott eszébe és felágaskodott az ablaknál, hogy a királyi kastélyt láthassa, de az állomás épületétől és a körülötte levő fenyvestől semmit sem láthatott. Leszállott a vonatról és ivott a csorgó vízből, kicsit meg is mosta az arcát. Később reggelizett, aztán pedig az ablakhoz állt és érdeklődve nézte a vidéket. A vonat mind gyorsabban-gyorsabban haladt, a terület mind jobban-jobban lankásodott, amíg teljesen átment az alföldre. A végtelen síkságon száguldott már a vonat s a nap már delelőre állott, mikor beérkeztek a fővárosba.

IV.

— București! — kiáltotta a kalauz végigjárva a kocsikat. — Józsi úgy beledobban ez a kiáltás, úgy megdöbhentette, hogy alig birt leszállani. A pályaudvaron nagyon sok vonat állott. Józsi csak nagynehezen tudott keresztülve gödni a rályatesten. Az állomás épületéig még jó darabon kellett mennie. Először a harmadosztályú váróterembe jutott. Itt is nagyon sok utas volt, de valamennyivel jobban voltak öltözve. Innen az előcsarnokba jutott, ahol kérdezősködni szeretett volna, hogy, mikor indul vonat a tengeri kikötő felé de nem talált senkit, akit meg mert volna szólítani. Egy helyen látta felírva, hogy első-másodosztályú váróterem; ide is be akart menni, de a portás a jegyét kérte.

— Még nincsen, mondta Józsi. — Szerencsére jól beszélt románul, mert az iskolában is jó jegye volt belőle, de már otthon is tudott. — Még nincsen jegyem, de mindjárt

váltok, csak azt nem tudom, hogy, mikor indul a vonat Constanța felé?

— Constanța-ba nem innen indul a vonat, hanem a másik állomástól, az „Obor“-tól, este tíz óra felé, — adta meg jóindulatulag a választ a portás.

— Hogy lehet odáig menni? — kérdezte tovább Józsi.

— Lehet villamoson is, de estig gyalog is odaérhet...

Az uccán még jobban elámult Józsi. Nagy volt a forgalom: villamosok mentek, csilingeltek, autók robogtak, társaskocsik dübörögtek. Villamost még nem látott mostanáig. Egy darabig nézte s gondolkozott, hogy mi hajtja, de nem tudta kitalálni. Sejtette ugyan, hogy a villamosság, de nem tudta miképpen. Gyalogosan indult a városba. Táskája nem volt nehéz s a nap gyönyörűen sütött. Jó meleg volt és kellemes volt sétálni. Az uccákon nagyon sok ember járt, de Józsi-ra ügyet sem vetettek, sietett, szaladt, mindenki a dolga után. Csendesen ballagott, nézegette a kirakatokat, de semmi újat sem látott. A város sem nagyon tetszett neki. Egy nénikétől, aki az uccasarkon árult, piritott napraforgómagot vett és azt rágesálta. Ez jó volt és szerette. Már odahaza is sokszor evett ilyen az olajtörő malomban. A vénasszonytól megkérdezte, hogy merre van az „Obor“ állomás?

— Óh, még messze van, arra ni, — intett az öregasszony.

Közben egy parkhoz ért. Itt megpihent és ebédelt. Még maradt az elemőzsiájából vacsorára is. Jó délután volt, mikor innen tovább indult és már szürkülődött, mire az állomáshoz ért. Eleinte sétált, nézdelődött, de aztán fájni kezdett. Most már sajnálta, hogy a télikabátját nem hozta magával, pedig most milyen jó volna és úgy is olyan keveset adtak érte az ószeren. Mikor már nagyon vacogtak a fogai, kicsit félre ment és a táskájából magára vett még két inget és két alsónadrágot. Az ingeket nem tudta ugyan begombolni, de legalább jó meleget tartottak. A zsebkezdőiből is tett minden zsebébe egyet. Már nem is maradt a táskájában csak egy ing s néhány harisnya. A maradék kolbászt megette vacsorára. Kicsi volt ugyan, de nem mert egyebet venni, mert tudta, hogy takarékoskodnia kell a pénzzel. Így is már alig ma-

radt valami je, miután a jegyét Constanțaig megváltotta.

A vonaton nem sok útas volt. Józsinak is egy egész pad jutott, amin végig is feketett. Egy kicsit meg volt szeppenve, mert az utasok közt volt egy néhány nagyon rossz-arcu ember. Ezek valami idegen nyelven beszéltek, amiből Józsi egy szót sem értett, de úgy vette észre, mintha beszéd közben feléje mutogattak volna. Kicsit megijedt hát, de a fáradtság azért elnyomta a félszet. Előző éjszaka csak ülve aludhatott, nagyon el volt bágyadva. Végigfeküdt a padon, feje alá tette a táskáját, s öt perc múlva már boldognyugodtan aludt.

Egyszer arra ébredt, hogy nagyon fáj az oldala, nagyon kemény a pad. — A vonat irtózatosan zakatolt, mintha óriási vashengerben görgettek volna gigászi vasgolyókat. A többi utas is felmészelt a nagy zajra. A „cernavoda“-i híd, — mondotta az egyik, — a világ egyik legnagyobb hídja. — Józsi érdeklődve tekintett ki az ablakon, de nem látott egyebet, mint a híd vaskorlátját. Visszafeküdt hát a másik oldalára, de még sokáig hallotta a vonat éles csattogását.

Mire ismét sikerült elaludnia, odakint lassan hajnalodni kezdett. Keleten valami tejopálszerű szürkesség kezdett felemelkedni, ami mind jobban-jobban világosodott, majd átment a piros szín egész színskáláján, a halványrózsaszíntől a karmin, rubin, vérpirosra keresztül, egész a legsötétebb bíborvörösre, amíg a távolkölő gyűrött dombok mögül hirtelen felbukkant a nap.

V.

— Constanța! — rázta meg valaki Józsit... Kövér uriember volt, aki barátságosan költögette — gyerünk, gyerünk fiatal ember, mert innen már nem megy tovább a vonat. — Józsi álmosan kászolódott, de hamarosan kiment az álom a szeméből, amikor észrevette, hogy a feje a pusztán padon fekszik. — A táskám, — kiáltotta ijedten, szomorúan bámulva a pusztán fekvőhelyét. — Hát táskája is volt? — kérdezte jóindulatulag a kövér úr, — bizony itt nincs se hire se hamva semmi táskának, azt bizonyára kiszedték a feje alól az éjjeli jómadarak. Most azonban bejelentheti a dolgot az állomási rendőrségen, de nem hiszem, hogy sokat érne el vele. Na menjünk — szólott s elindult szuszogva.

Józsi kicsit kedvetlenül szállott le a vonatról s nem mert panaszt tenni a rendőrségen, mert félt, hogy ott be kell mondania a nevét és lakását s nem tud majd beszámolni

az utazása céljával. — Még jó, gondolta magában, hogy magamra vettem a fehéreneműt s így legalább szabadabban mozgok, ha nincs esomág velem.

Egy darabig lődörgött elé s hátra a városban, nézegette a járókelőket. Látott mindenféle zagyva, kevert népséget. Bugyogós, turbános, kis pirossapkás törököket, szoknyás görögöket, mandulavágású-szemű, keresztbenező tatárokat, rosszképi, nagyon rongyos cigányokat, kaftános, hosszú szakállú zsidókat s azonkívül nagyon sokféle európai ruhás embereket. Egyenruhás katonatiszteket, tüzéreket, gyalogosokat, tengerész tiszteket. — A különböző rangokat nagyon jól ismerte Józsi. — látott már mindenféle fegyvernembeli egyenruhát. — Ez a sokféle népség pedig mind ott nyüzsgött, járt-kelt, sétált, rohant, adott-vett, tárgyalt, árult, színes tarkaságában, sokféle nyelven beszélve a kikötőváros uccáin.

Józsi nagyrészt nem értette a nyelvüket. Néha úgy vélte, hogy kicsengeni hall a zürzavarból egy-egy francia, vagy német szót, de ezeken a nyelveken ő úgy sem beszélt. Hallott magyar beszédet is, de nem tudta megállapítani, hogy ki beszélt magyarul. — Szomorúan bandukolt a sok ismeretlen nevű ember közt. Még a románul beszélőket sem nagyon értette, — dacára annak, hogy jól tudott románul, — mert valami egész más, szokatlan hangsúllyal s nagyon gyorsan beszéltek, úgy, hogy alig bírt egy-két szót elfogni.

(Folyt. köv.)

Hógolyó-csata

Vidám hógolyó-csata dúl boršai kis cimboráink között, ahogy délben jönnek haza az

iskolából. Amint a képen látszik a lányok sem anyámasszony katonái, nem hagyják ők sem magukat.

Pocakos Tóbiás, a híres nyúl vadász.

Az apró cimboráknak írta és rajzolta: **Horváth Sarolta.**

De kését leejti az ijedtség miatt,
Mert fűrészpör van a nyuszi bőre alatt.
Rosszcsont Palkó pedig kívülről kacagja,
— Milyen s. vanyú lesz Tóbiás falatja. —

(Vége)

Csevegés Tudóka Ferkóval az időszámításról.

— Emlékszel-e, Ferkó fiam, hogy miről beszélgettünk az elmúlt év végén,

— Igenis, jól emlékszem, hogy az említett időkben a „Tejútól” meg a nagy bolygókról és naprendszerekről tetszett beszélni neked. Most is szeretnék valamit hallani a végtelen világűrben bolyongó égitestekről, esetleg az üstökösökről is.

— Nem, Ferkó fiam! Most már ezt a kíváncsiságodat nem elégítem ki. Mert észrevettem, hogy te is úgy csinálsz, mint a kezdő hegedűs, aki mindjárt egy operát, vagy legalább is a legszebb népdalok valamelyikét akarná eljátszani, mielőtt a hangfogásokat és egy-két hegedű-iskolát megtanulna. Az ilyen okoskodó gyerek aztán hamar beléú a tanulásba és félbemaradt ember lesz belőle. Olyanná lesz, mint a csizmadia, aki kellő gyakorlat nélkül, mindjárt új csizma készítéséhez akar fogni, pedig még a szurkos fonalat sem tudja becsületesen megsodorni. Vagy az olyan alpári műveltségű ember, aki előtanulmányok nélkül, csupán a krajcáros járdalapokból szerzi tudományát és műveltségét és mégis mindenbe bele akar szólani. — Te is mind a végtelen távolságokban bolyongó csillagokon kalandoznál s attól félek, hogy erről a Földről, amelyiken élsz, alig tudsz valamit. Például az esztendő keletkezéséről alig tudsz többet, mint, hogy az január elsejével kezdődik és december 31-ével, vagyis Szilveszter napjával ér véget?!

— Már az igaz, tanítóbácsi kérem, hogy nem sokkal többet tudok annál, hogy van az esztendőben tavasz, nyár, ősz és tél és hogy az tizenként hónapból áll. De, hogy ezek miként keletkeztek: igazán nem tudom.

— Na, látod, fiam! Tudom én, hogy jó lesz neked egy kissé még a Föld-nél maradnod. Hagyjuk a csillagokat későbbre, mert azokat, ha jól tanulsz, majd a csillagászatból is megtanulhatod. — Most beszéljünk együtt az esztendő és az időszámítás keletkezéséről, beosztásáról kezdettől fogva.

— Esztendőnek azt az időt nevezzük, mely alatt a Föld egyszer megfutja pályáját a Nap körül. Ez a rövid idő, vagyis esztendő sokkal parányibb része az örökkévalóságnak, mint egy csepp víz a végtelen óceánhoz mérve és mégis évezredek teltek el, míg az emberi tudomány meg tudta állapítani, hogy egy földi év meddig terjed és az ember életének hányad-részt teszi. Mert az örökkévalósággal szemben csak annyi, mint egy szempillantás. Az örökkévaló Isten előtt ezer esztendő is csak annyi, mint nekünk a tegnapi nap, vagy az éjszakának negyed-része, amint szentkönyvünk is tartja.

— A különböző időkben és különböző népekről az időszámítás meghatározása különböző volt.

(Folytatjuk.)

Kereszt az útszélén.

Esőben, szélben, fagyos hóba
Nem csak úgy néha hébe hóba.
Ott áll a kereszt reggel este,
Rajta a Megváltó szent teste.

Szót fogadok, édesanyám!

Szindarab Anyáknapijára és vizsgára. Írta: **Horváth Sarolta.**

Személyek: *Mama. Pali, Laci, Kató* gyermekek cigányleány, cigánylegény, cigánypurdék. *Ferenc* bácsi. *Cigány vajda. Fruzsí* (cigányné), *Rozinka Kocsonya, Tömpe.*

I. FELVONÁS.

Szín: Egyszerű szoba. A három gyermek az asztalnál ül, előttük könyv.

I. jelenet. Pali, Laci, Kató.

KATÓ: Készen vagytok-e a leckével fiúk? Nekem már csak a számtant kell kiszámítanom és mehetek játszani!

LACI: Könnyű neked, te még csak második osztályos vagy. Egy kicsi olvasás, egy kis írás, egy kis számtan; aztán kész. Engem a méreg majd megöl! Sehogy sem tudom megtanulni, hogy melyik folyó ömlik az Atlanti Óceánba és melyik a Keleti tengerbe.

PALI: Hát még én, ezzel a természetrajzzal! Nem is tudom, miért kell nekünk azt tudni, hogy miből és hogyan készül a hőmérő? Hiszen ráérnénk később is megtanulni.

KATÓ: Jaj, de nagy okos vagy te, Pali! Nem hallottad azt soha apánktól, hogy „Pali tanul és Pál veszi hasznát!”? Azt hiszed, hogy mindig harmadik osztályos fiú maradsz?

LACI: Ne vitalkozzatok már annyit! Kedves Katókám, ha már készen vagy a feladatokkal, légy szíves hagyj minket is tanulni!

KATÓ: Jól van Laci, szót fogadok neked, mert te vagy a legidősebb. De igyekezzetek, mert tudjátok, hogy készen van az új hinta és én nélkületek nem akarom kipróbálni. Leülök addig ide a sarokba, felöltöttem a babámat. *(Leül, játszik.)*

PALI: Jól is teszed kis hugom!

II. jelenet. Előbbiek, Kocsonya, Tömpe.

KOCSONYA, TÖMPE *(kezükből hegedű):* Szerencsés jónapot kívánunk ázsurfiáknak!

KOCSONYA: Ne húzzunk el egy sép nótát? Talán ázst, hogy: „Káka tövén költ a rucsá”?

PALI, LACI *(egyszerre):* Szervuszatok purdék! Rég nem jártatok erre mi felénk!

KOCSONYA: Instállom azs úrfiakat, ne kérdezzék meg azs öcsémtől, hogy hun, vótunk, mert eltalálja árulni és nekem kiszul a semem a ségyentül!

LACI: Ej, úgy látszik rossz fát tettetek a tűzre!

TÖMPE: Azst, azst! Rossz fát; azs erdés úr is azst mondta. Pedig a dádé csak a sép, nagy fákat vágta ki azs erdőben. Azsok pedig sépen égtek és olyan fáinul melegítették a télen a ségény rajkókat.

PALI: Biztosan a falopás miatt kellett elmentetek a mi falunk határából.

KOCSINYA: Majd ki szul a semem! De eltálaltá Palika!

KATÓ *(aki eddig csendesen játszott a sarokban):* Ejnye, de szép virágbokréta van a lyukas kalapod mellett, Tömpe!

TÖMPE: Azs erdőn, a mi sép erdőnkben sedtük. Odaadjam? *(Átnyújtja a virágot Katónak, aki vázát vesz a kezébe és kimegy.)*

KOCSONYA. Sép ám azs a mi erdőnk. Anynyi ott a virág, mint máshun a semét. A fákon sok madár fések. Gyűjjenek el velünk!

PALI, LACI *(egyszerre, örömmel):* Sok madárfészek van?

KOCSONYA: Van bizsony! Sok, sok; jöjjenek velünk, megmutatjuk!

III. Előbbiek, mama.

MAMA: Nos fiúk, készen van a lecke? Úgy látom, hogy már nem tanultok!

KOCSONYA, TÖMPE (*lekapják a kalapjukat, somfordálnak kifelé.*)

MAMA: Hát ti hová szaladtok? (*puzdék megállnak.*) Talán valami rossz fát tettetek a tűzre?

KOCSONYA (*közönség felé*): Verje meg a Devla! Mindenki ezst kirdezi tőlünk. Pedig de riges-rig vót!

PALI: Édesanyám, azt mondja Tömpe, hogy nagyon sok virág van az erdőben. Tessék megengedni, hogy elmenjünk szedni! Nem fogunk eltévedni, mert Kocsonyáék tudják az útát.

KOCSONYA: Tudjuk ám, tudjuk! A madárfészeket is tudjuk! (*Kisurrannak.*)

MAMA: Először is a leckéket szeretném hallani. De azt előre is megmondom, hogy az erdőbe nem engedlek el benneteket!

LACI: De édesanyám! Úgy szeretnénk már pillangót kergetni, virágot szedni!

MAMA: Ha jól viselitek magatokat és szorgalmasan tanultok, édesapa elvisz benneteket. De arról szó sem lehet, hogy a cigány gyerekekkel csatangoljatok. Különbén is — éppen az imént dobolta ki a kisbíró, hogy a holmijára és a háza tájékára mindenki ügyeljen, mert vándor-cigányok érkeztek a falu határába és itt is maradnak egy hétig. Tehát ne is gondoljatok arra, hogy az erdőben csavarogjatok. Még benneteket is elhurcolnának és akkor mi lenne velem? — Ni, a kis muzikusok eltűntek, pedig akartam adni nekik valamit. (*El.*)

IV. jelenet. Pali, Laci

LACI (*nagyot sóhaj*): Pedig hogy szerettem volna elmenni!

PALI: Elmenésre gondolsz, Laci? Hát nem megtiltotta édesanyánk, hogy mégcsak rá is gondoljunk? Engedetlenedni pedig nem szabad, mert tudod, hogy néz ránk a szelíd, jó szemével, ha szomorúságot okozunk neki!

LACI: Jó, jól! Nem is szeretnék én sem szomorú perceket szerezni neki, de nem tehetek arról, ha néha rossz vagyok.

PALI: Pedig édesanyánk mindig azt mondja, hogy te, mint legnagyobb — legjobb is kell, hogy légy.

LACI: Ó, azért mi még lehetünk jók, ha most el is megyünk az erdőbe. Este kimászunk az ablakon, hogy senki se vegye észre! Csak akkor veszik észre, hogy az erdőben voltunk, amikor az édesanya vázája gyöngyvirággal lesz tele. (*Csábitva Palihoz.*) Úgy-e eljössz velem, Pali? Gyere nál!

PALI (*habozva*): Igen, — de — édesanya azt mondta, ne is gondoljunk az erdőre. Meg aztán — hátha eltévedünk?

LACI: Jaj, te Pali, de nyúl szívű vagy! Hiszen nem is veszik észre, hogy elmentünk. Ne tétovázz annyit, mert, ha te nem jössz, magamban is elmegyek. Te, gyáva! Meg is mondom a fiúknak, hogy gyáva vagy.

PALI (*szepegve*): Én nem is vagyok gyáva! A multkor is ki ijedt meg a veszelt kutyától? Nem te?! Nahát! — Csak én nem akarom megszorítani édesanyát. (Folytatjuk.)

„Egyszer egy királylány“ c. táncos nagy mesejáték a cluj-i Al. Davila színházban.

Olvasóink közül még jól emlékeznek a „Zizi“ c. mesejáték tavalyi előadására. Most ismét ilyen nagyszabású előadásra készül az Uj Cimborá. Március 23-ára tervezi a nagy bemutató előadást 5 órai kezdettel. Akik a szindarabot olvasták, azt mondják, hogy talán még a Zizi-nél is szebb és érdekesebb az új mesejáték.

Az „Egyszer egy királylány“ rövid tartalma.

Hol volt, hol nem volt, mint az igaz mesében, volt egyszer egy szomorú, bús királylány. Mindene meg volt, amit szemé-szája kívánt, csak egy hiányzott az életéből: a szeretet. Édesanyja nélkül, árván nőtt fel ez a királykisasszony, nem volt aki a szeretetre tanítsa, aki becézze. Hiába volt a világ minden pompája, kincse, rideg, szomorú volt a élete.

Egyszer aztán arra kérte a királyt, hogy engedje őt ki a királyi palotából, az emberek közé, az utcára, ki az életbe, mert ő ugyanis elpusztulna a szeretetnélküli rideg környezetben. Nehezen engedte el a király egyetlen leányát, de mégis elengedte. S csodálatos: a pompában, fényben született királykisasszony az utca népe, a falu egyszerű emberei között találta meg, amit a királyi palotában hiába keresett: a szeretetet, a megbecsülést. Pedig nem is tudták, hogy király leánya, mert hiszen áruhában járt. Mégis szerették és megbecsülték, mint a hímes tojást.

S ahogy megismerte ez a királykisasszony az embereket, az életet, akkor látta, hogy a lelkek mélyén mennyi a harag, a békétlenség és gyűlölködés, állig fegyverben állnak egymással szemben, csak azért, mert nem ismerik egymást. És akkor mesélni kezdett a embereknek az élet parancsáról: a szeretetről. Mesélt a utcán jövőmenő városi embereknek, a rablóknak az erdők mélyén az egyszerű falusi embereknek, míg minden falut, minden várost bejárta az országban.

Meghallotta a mesemondó leány hírét egy királyfi, s eljött, hogy meghallgassa ő is a meséjét. No, ha meglátta, meghallgatta, egyszeribe megszerette, meg is kérte feleségül s elvitte az országába, hogy ott is mondjon szép meséket ez a mesemondó királykisasszony.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

Bérczes István I. g. o. t. bemutatkozója.

A TÉL.

Hull kint a hó lassan,
Ki gyerekek gyorsan!
Ne mulasszátok el, sietni,
A havas napon hamar kint lenni.

Ha itt a tél, szánkózz és korcsolyázz,
De vigyázz, véletlenül meg ne fázz,
Mert többet nem fogsz itt
Sportolni. — A tél emulik.

Bemutakozó.

Nevem Dobranszky Irénke IV. o. tanuló Turches-en lakunk. Apukámmal

Dobranszky Irénke.

együtt szeretjük az Uj Cimborát. Leginkább a folytatásos regényeit szeretem. Minden kis cimborát szeretettel üdvözlök.

A kacás találós kép megfejtése.

Kacsa néniéknél ma nagy ebéd van készülőben. Kacsáné asszonyság eseméttel már korán reggel kiment bevásárolni. Otthon aztán kezdetét vette a nagy munka. Kacsáné asszony a húst vágta, kacsa kisasszony a tortát kavarta, kacsa

úrfi pedig a tüzet szította. Végre elkészültek. Kacsa kisasszony fehér köténnyel szolgált fel. A család jó étvággal fogyasztotta el az ízletes, jól sikerült ebédet.

Pitó Laci III. g. o. t. Iasi.

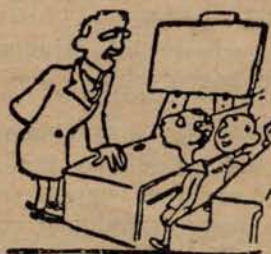
Megjegyzés. Olvassátok el a fenti dolgot, találtok-e benne helyesírási hibát, vagy nem. Ha igen, írjátok meg egy lapon s küldjétek be.

Hol volt hol nem volt egy ruca család. Ruca néni a fiókáival el ment a piacra bevásárolni. Be is mentek a hentesüzletbe és kértek húst, amit meg is kaptak és indultak haza felé. Mikor hazaértek ruca Mama hozzá látot a főzéshez feltette a vizet a tűzhelyre föni bele a húst is rántást is elkezdte csinálni. Mi előtt hozzá láttot volna a főzéshez szépen felöltözött szakácsnak. A másik pedig le ült a székre és el kezdte a habot verni a tortához. A harmadik pedig a lerbe sütni a jó tésztát. Mikor kész voltak a sütéssel, főzéssel, szépen megterítették és várták a ház urát. Nem sokára ő is meg érkezett és együtt szépen meg ebédeltek, A ház urának nagyon ízlett minden és megdicsérte az ő feleségét és gyermekeit.

Reha Bertalan I. g. o. t. Satu-Mare.

Megjegyzés. A fenti figyelmeztetés a Reha Berci dolgotára is vonatkozik.

Humor.

Tanító: Bizonyítsd be, fiam, hogy a föld gömbölyű.

Gyermek: De kérem, tanító bácsi, én ezt sohasem állítottam.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

— *Hetey Ida III. el. o. t.* Szépen és helyesírás hiba nélkül írtál Iduka. Egy III-ik elemista ezért dicséretet érdemel. Irod, hogy édesanyádat Nagy Idának hívják. Emlékszem jól a nevére. Az Uj Cimboru most jár nektek az iskolába. De én tudom, kitalálom, hogy az volna a szívetek vágyása, hogy mindenikötöknek legyen egy külön kis cimborája, ami csak a tietek legyen, amit minden gyermek külön gyűjtene magának — hogy összekötve nagy korában is átlapozhassa. Bizony ez pompás dolog is volna. No ha ez a szívetek vágyása, beszéljétek szüleitekkel s a Tanító bácsival, ő majd összegyűjti az előfizetést és egy összegben elküldi nekünk. Aztán irjatok máskor is kismaményi iskolások. — *Klein Aranka, Cluj.* Rejtvénymegfejtésed beérkezett, a rovatvezetőnek át is adtam.

Szabó Pista, Pancisoara. Végre neked is láttam leveledet a postában, mindjárt megfejtést küldesz be. Még pedig a karácsonyi s újévi számok megfejtését. A jutalomkönyvet megkaptad. — *Richter Juliska I. el. ot.* Oh be szépen és kedvesen is írtál kis Juliskám! Pedig még csak első elemista vagy s mondhatom, hogy egyetlen helyesírási hibát sem találtam a leveledben. Milyen gyönyörűen írtad: *örömmel* két „m“-el, *szeretettel* két „t“-vel, *testvéremmel* két „m“-el, *elolvasva*, *megfejtve* szavakat ügyesen összeírtad. Az első leveled után a szívembe fogadtalak Richter Juliska. Hadházy Sándor bácsi is örülni fog, ha megmondom milyen ügyes leányka vagy. — *Richter testvérek.* A rejtvénymegfejtést átadtam a rovatvezetőnek, ő nézi majd át, hogy jó-e, vagy pedig hiba van a megfejtésben. *Csepreghy Gabi II. g. ot., Pali IV. el. ot., Rodna Várjatók* nehezen a tavaszt. Én is. Csak menjön hamarosan, ha ennyire várjuk. A rejtvénymegfejtést a rovatvezetőnek adtam át. — *Deák Lajos II. g. ot. Iași.* A bemutatkozó leveled közlésrekerült. Hogy sikerült a félévi vizsgád? Örülsz, hogy beléptél az olvasók táborába. Remélem, még sok örömeid telik ebben a kis ujságban. — *Demjén Laci IV. el. ot. Satu-mare.* Gondoltad magadban, ha a többi kis cimborák olyan ügyesen leveleznek, te sem akarsz hátrább maradni. Megírtad az első levelet, ami igaz, az igaz, megmondom: a levelet jól megírtad. Azt írod, állandóan olvasod a lapot, a rejtvényeken úgy töröd a fejed, mint a leckéken. Küldöd is mindjárt a megfejtést. Irj máskor is Demjén Laci, az ilyen leveleket mindig szívesen olvasgatom. — *Iszlay Erzsébet, Matild és Jenő, Dumbrăveni.* A névnapra küldött üdvözlöt köszönöm. Kedvesek voltatok, hogy rám gondoltatok ezen a napon. A rejtvények sorsolásra kerülnek. — *Bartha Jánosné Turda.* Utána nézünk még a kért számoknak és amennyiben megvan-

nak, azonnal elküldjük. — *Kiss Sándor III. el. ot., Lăpușel.* A kért ujságot elküldtük. Kapod-e most már rendszeren? — *Kemény György III. el. ot., Brașov.* Küldöd a 3-as szám megfejtését és a 4-es számét. Magad személyesen akartad behozni a megfejtést, de fájt az ujjad és nem jól éreztél magad. No, majd eljössz egy más alkalommal. —

Borza Jolánka és Andor, Cluj. A legszorgalmasabb rejtvényfejtők közé tartoztok. Az idő, amit a rejtvényfejtéssel tölt valaki, nem elvesztett idő, nagyon is fontos tevékenység, élelő, csiszolja az eszeteket gyermekek s megtanít benneteket gondolkodni. Jó rejtvényfejtő a számtan példáját is hamarabb megoldja. Ezért hát csak fejtegetésétek szorgalmasan továbbra is a rejtvényeket.

Süthő Nagy Laci és Öcsi. Az újévre küldött jó kívánságokat nagyon köszönöm. Kedves volt a megemlékezésetek. S az volt a legnagyobb dologban, hogy anyuka is aláírta az üdvözlöt, de még Öcsi is. Öcsi úgy írt, akár egy miniszterelnök, pedig még nem is jár iskolába.

Stijasny Károly V. g. ot. Jóleső örömmel látom érdeklődéséte kis lapunk iránt. A küldött megfejtést rendeltetési helyére juttatom. — *Szász Balázs II. g. ot.* Uj rejtvényt szerkesztettél, még pedig számrejtvényt. Át is adom a rovatvezetőnek. A virágmagtasakok rendezésénél ügyesen segédkeztél.

Soós Nusika II. el. ot. Ulmeni. Az ulmenii református iskolások kitétek magukért — köztük te is Nusika. Két hosszú levelet is írtál, azonkívül karácsonyi találós kép megfejtését is küldöd. Irod, hogy milyen sok szép holmit hozott a karácsonyi angyal. A küldött fényképnek nagyon örültetek. Szép volt a karácsonyi szindarab, te is szerepeltél benne. Licikét nagyon sajnáltad, hogy a járványkórházba kellett vinni. Hál Istennek, most már jobban van.

Fülöp Évike Cluj. Oh ez a csuf betegségl Téged is a karmai közé kaparintott. Csak csodálkoztam, hogy nem látlak szombaton a látogató kis cimborák között. A leveledből tudom meg, hogy bizony nagy baj történt. Vakbél-göresöd volt, s azonnal operálni kellett. Hála Istennek, hog már túl vagy a veszélyen. Csak azt nem írtad meg, hogy melyik kórházban fekszel.

Vámszer Mártus Sibiu. Igaz, valóban, hogy rég nem írtál, de meg vagyok győződve róla, hogy nem azért, mert az Uj Cimborához hűtlen lettél volna, hanem, mert bizonyára sok volt a tanulni-vlaód. A dec. 10-i számot pótlólag elküldtük. Megkaptad-e? A karácsonykor becsusztott jegyeket azóta már kis is javítottad. Nemde? Tetszik neked a „Józi diák kalndjai“ című új regényünk, kíváncsi vagy szörnyen a végére. Ezt most nem árulom el, majd megtudod.

Az Uj Cimborá összesítõ nagy gyermekrajz kiállításáról.

Március 6-án, vasárnap 1/2 12 órakor szándékszik megnyitni az Uj Cimborá a II-ik országos gyermekrajz kiállítását a Str. Baron L. Pop 5. szám alatti Minerva Rt. kiállítási teremben. A kiállításra ezton hívja meg a szerkesztõség a kis olvasókat, azok szüleit, hozzátartozóit, a lap jóbarátait s minden érdeklõdõt.

A bírálóbizottság döntése.

A bírálóbizottság első megbeszélését február 21-én tartotta. Ezen a megbeszélésen kerültek átvizsgálás alá az első országos rajzkiállítás óta összegyűjtött vidéki rajok, s a patkaversenyre beérkezett Uj Cimborá plakátok. A plakátok rendkívüli bõsége, eredetisége, magát a bírálóbizottságot is meglepte.

A helyi rajzok átvizsgálása és elbírálása március 1-én történik meg.

A bírálóbizottság tagjai: Dóczyné Berde Amál, Folyovits Györgyné, Kiczkóné Luka Ily, Grosz, Ida, Szopos Sándor, Tóth István, Deák István, Kovácsy Pál, Denis Gallovay. Az érdeemes rajzokat, plakátokat, jutalomban részesíti az Uj Cimborá.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK.

A királykisasszony dala az »Egyszer egy királylány« c. mesejátékból.

Aranyos napfény táncol a fákon,
Tavaszi napfény szívemre száll.
Szívemben érzem tavasz esodája,
A zengõ hangú kis madár.

Virágos ágon, nincs a világon,
Boldogabb, mint a szabad madár,
Mely a napfényben, mint a mesében,
Ahova akar, oda száll.

Minden nap egy új mese! A Parádi-Husz

mese-torna iskolában színes képeskönyveket forgathatunk, színes ceruzákkal rajzolhatunk. A sok pompás mese szereplõit táncal, tornával utánózzuk és énekelünk hozzá. Most télen, a mackót és nyuszt ismerjük meg képekbõl, versekbõl, énekekbõl és torna-mozdulatokból. Vidáman tanulunk énekelni, táncolni és tornázni. Hetenként 2 órai vagy mindennapos foglalkoztatás 3 éves kortól kezdve. Érdeklõdni lehet d. e. 10-12 óráig és d. u. 3-6 óráig, Piața Unirii 10. szám alatt, I. emelet. (Telefon: 25-48).

FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Beküldte: Gróf Bethlen Katalin, Cluj.

1	2	3	4	5
6			7	
8		9		
10			11	
	12		13	
14				

Vízszintes sorok: 1. Europa egyik legjobb football centre. 6. Leánynév. 7. Vissza: rag. 8. Termékeny hely a sivatagban. 10. F. M. 12. Fõváros. 14. Magyar footballista.

Függõleges sorok: 1. Balaton menti város. 2. Férfinév. 3. A szekér... (ék. h) 4. Magyar válogatott footballista. 5. Firkál. 9. Cluji gyár. 11. Vissza: ilyenkor talun van. 12. R. C. 13. Gitár része.

Megfejtésül beküldendõ: Vízszintes: 11, 8, 14. Függõleges: 1, 2 és 4.

Megfejtési határidõ: 1938 március 15. A megfejtõk között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Kérjük magyarországi elõfizetõinket, hogy elõfizetési díjaikat, a „Studium“ könyvkiadó R. T.-hoz, Budapest, Kecskeméti-u. 8. sz., az Új Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni Új elõfizetések ugyanott eszközölhetõk.

Elõfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. — Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck. Amerikában 300 lej.

Felelõs szerkesztõ és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Fõmunkatársak:
TELEKY DEZSÕ, SIMON SÁNDOR
és KORMOS JENÕ.

Minden cikkért a szerzõje felelõs.